

Nagyváradai Estilap

Szerkesztőség:
Károly herceg-utca 6. sz.

Szerkesztésért felelős:
MARTON MANO
főszerkesztő

X. évfolyam
269. szám

Kiadóhivatal:
HEGEDŰS HIRLAPIRODA
Eul. Reg. Ferdinand

Oradea—Nagyvárad
Szombat, 1928. november 24

Ahol magyarok laknak, mindenütt állít jelölteket a Magyar Párt

Teljes egység a tegnapi kolozsvári értekezleten

A Magyar Párt a politika nagy napjaiban csak most tisztázta végleges állásfoglalását az elnöki tanács Kolozsváron megtartott ülésén. Meghatározó volt, hogy a rendkívül súlyos helyzet ellenére, minden ellenszél ellenében, minden ellenmondás nélkül, egyszóvalán percek alatt kialakult a vélemény és egyhangulag foglalt állást a pártvezetőség az önálló magyar lista mellett. Az elnöki tanács ülése külsőségeiben is impozáns volt. Délelőtt tíz órára az összes vármegyei képviselő jelen volt. A kiküldöttek és a tanácsülés megkezdése előtt már élénken tárgyalták egymás között a helyzetet.

Tíz óra után a tanács tagjai bevonultak a belső terembe, hogy egymás között megállapodjanak. Alig félóra múlva már megjelentek a nagygyűlés előtt, ahol Bethlen György gróf, elnök beszámolt a Maniu Gyulával folytatott tárgyalások eredményéről. Azután előterjesztették az elnöki tanács javaslatát

az önálló lista felállításáról, amelyet minden vita nélkül, egyhangulag fogadtak el.

Ezután az elnöki tanács ismét összeült és megkezdte a választások előkészítésére szükséges teendők megbeszélését. Ezen a tanácskozáson Ugron István gróf és Teleky Arthur grófok kívül az elnöki tanács összes tagjai résztvettek.

Délután három órakor rendkívül népes gyűlés előtt megkezdődött a nyilvános tárgyalás. Minden megyéből megjelent a tagozati elnök, vagy a helyettese és

az elnöki tanács mindegyikével külön-külön tárgyalta le az illető megye külön listáját.

Kimondták, hogy minden magyarul beszélő magyar állítanak fel jelöl-

teket, mert minden egyes szavazat fontos a Magyar Párt számára.

Az elnöki tanács előtti érte-

kezletet késő estig tartották és sikerült minden egyes megyének a listáját összeállítani.

Maniu célja az alkotmányos élet és a szabadságjogok visszaállítása

A miniszterelnök újból szenzációs nyilatkozatot tett a sajtónak

Bukarestből jelenti a Rador: Maniu Gyula miniszterelnök tegnap fogadta az újságírókat és előttük az ostromállapot és cenzura megszüntetésével kapcsolatban, újabb fontos kijelentéseket tett.

Maniu azzal kezdte, hogy a régenstanács bizalma és a nép osztatlan kívánsága a nemzeti parasztpárt kezébe juttatja a kormányzást. Az eddig szerzett tapasztalatok szerint,

a külföld is örömmel fogadta Románia demokratikus átalakulását

és már előlegezte is legszelebbkörű támogatását.

Az új kormány programjának sarkalatos alapja: a parlamentarizmus és az alkotmányosság helyreállítása — és pedig az egész vonalon, a legalacsonyabb foktól kezdve a legfelsőbbig. Ennek a programnak megvalósítása már meg is kezdődött a cenzura és ostromállapot eltörlésével. A kormány

az összes szabadságjogokat helyre fogja állítani

és megszüntet minden korlátozást, amely egyik állampolgárt a másiktól megkülönbözteti.

A miniszterelnök kérte az újságírókat, hogy ők maguk cenzurázzák ezután saját magukat, akkor aztán minden erőlködés és minden kifogás hibával lesz, ami bizonyos helyekről felmerülhetne.

A miniszterelnök kifejtette ezután, hogy a kormány

a legszelebbkörű szabad-

ságot engedélyezi a választási propagandára minden pártnak,

amely a rend keretén belül megmarad.

Ami a külföldi kölcsön ügyét illeti, a kormány folytatja a már megkezdett tárgyalásokat és az eddigi mederben

az eredmény legteljesebb kilátásával tárgyal tovább.

Célja az, hogy a külföldi tőke bevonásával az ország összes értékeit a nép javára hasznosíthassa.

Humánus közigazgatást!

Mirtó belügyi államtitkár az összes rendfenntartó községekhez körrendeletet intézett az ostromállapotot megszüntető rendelettel kapcsolatban. A belügyminisztérium utasítja az összes rendfenntartó községeket, hogy éberrel őrködjenek a közrend fenntartásán,

energikusan, de humánusan kezeljék a közigazgatást!

Külpolitikai szempontból a kormány politikája

változatlan.

Nincs egyetlen párt, vagy egyetlen államférfi sem, aki az eddigi külpolitikán változtatni kívánna.

Végül köszönetet mondott a miniszterelnök az újságíróknak a sajtó eddigi objektív hangjért és ismételt kijelentette, hogy a miniszterek bármikor és bármilyen ügyben készséggel állanak az újságírók rendelkezésére.

Három épülő pesti ház állványai összedőltek

Budapestről jelenti: A Bicskey-utcán tegnap súlyos építkezési katasztrófa történt. Egyszerre három épülő ház állványai dőltek össze és kilenc munkást és munkásnőt maguk alá temettek. Óriási tömeg csődült össze a szerencsétlenség színhelyén és a nyomban előhívott mentők csak nehezen tudták a romok alól a szerencsétlenül járt munkásokat kimenteni. Négy nő sérülései nagyon komolyak; a Rókus-kórházba szállították őket. Az öt férfi munkás, aránylag könnyebben sebesült és még a helyszínen bekötözték őket.

SPORT

Miért nem idézték be a szalontaiakat, amikor a pályájuk letiltását tárgyalták?!

Nagy visszatetszést szült az FBA önkényeskedése

Tegnap megírtuk, hogy az NSC szalontai pályáját az utóbbi időben történt sorozatos botrányokért hat hónapi zár alá helyezték. Ez rendjén volna, de nem tudunk simán el-
menni amellett, *hogyan lehet valakit megbüntetni anélkül, hogy kihallgatnák?* Ez az önkényeskedés már a múltban is nagy visszatetszést szült. Különösen a fegyelmi bizottság ítélezéseinél tapasztalhatjuk ezt. Hosszu időkre tiltanak olyan játékosokat, a kiket be sem idéznek a tárgyalásra. Így tehát védelmüket sem hozhatják fel.

A mi tegnapelőtt este történt az FBA ülésén, ahhoz hasonló eset még nem volt az utóbbi évtized sportéletében. Rendkívül súlyos ítéletet szabtak ki egy egyesületre anélkül, hogy beidézték volna. Egészen biztos, hogy valami közrejátzott abban, hogy Szalontán kirobbantak a szenvedélyek. Nem akarjuk mi menteni Szalontát, mert a büntetést megérdemelte, de igazságtalannak tartjuk az íté-

letet. Nem lett volna szabad tárgyalni az FBA-nak ezt az ügyet, amíg be nem idézi az NSC képviselőjét és amíg meg nem hallgatja a szalontaiak véleményét.

A régebbi időkben több fegyelmi bizottsági ülést néztünk végig. Annak idején minden vádlottnak volt védője. Most már nem is ismerik ezt. (Pedig benne van a szabályzatban.)

Felhívjuk a futball szakosztály figyelmét arra, hogy ez az eset páratlan a maga nemében és ilyenek többé nem szabad megtörténnie.

70 cm. széles, legjobb minőségű női ruha bársonyok minden színben lei 90. LEITNER MARTON R.-T.-nél.

Mint értesülünk, az NSC meg-
felelbezi az ítéletet a Comitetul Regionalhoz. Reméljük, a várad kerület legfelsőbb sportfóruma komolyan megvizsgálja az ügyet és csak mindkét fél meghallgatása után fog ítélezni.

Ebben az esetben Szalontán nyugodt lehet, hogy sérelmeit orvosolják.

KÜZDELEM A MÁSODIK HELYÉRT

A várad kerület bajnokságának őszi fordulójában eddig még csak két helyezés biztos: az első és az utolsó. A három belső hely kérdése még nincs eldöntve. Három egyforma eséllyel bíró pályázó van az előkelő második helyre. Ha a Crisana vasárnap legyőzi az NSC-t, úgy már a Crisana utólrhetetlenül második. Eldöntetlen esetén ugyanez a helyzet. Az NSC győzelme esetén rendkívül nyílt volna a három belső hely kérdése, mert akkor az NSC-nek és a Crisana-nak egyforma pontszáma volna. Ez csak a Törekvésnek kedvezne, mert akkor, ha a hátralévő 59 percben megveri az NSC-t,

Swetterek, keztyűk, tricóáruk

Hófehérke

harisnyaházban

legjobb és legolcsóbbak!

jobb gólaránya révén a második helyre jut. Eldöntetlen, vagy veresége esetén az NSC a második. A három csapat jelenlegi állása a következő: Crisana 4:4 gólarány; 4 pont; Törekvés 10:5 gólarány; 2 pont; NSC 4:4 gólarány; 2 pont.

Igy tehát a vasárnapi Crisana-NSC-meccs nagy érdeklődésre tart számot, mert nemcsak az őszi forduló, hanem a bajnokság végeleges helyezésére is nagy befolyással van. A favorit a Crisana. De nem lehetetlen, hogy a végetekig elkeseredett NSC, utolsó csepp véréig harcolva, megszerzi a győzelmet. Már az is nagyon érdekes, hogy a Törekvés-drukerek az NSC-nek fognak izgulni. És ez nagyon sokat jelent, mert így a buzdítás sem fog elmaradni, sőt, ha lehet,

Vásznak, chiffonok, Schroll damastok, élkező garnitúrák nagy választékban LEITNER MARTON R.-T.-nél.

még nagyobb lesz, mint akkor, ha otthon játszanának. Ez azért van, mert ha az NSC győz, úgy a Törekvésnek sokkal biztosabb a második hely. A meccset különben a Rhédey-kerti pályán játsszák le pontosan fél három órai kezdettel.

SPORTPÁLYAZATUNK

Multheti pályázatunkra csak kettőn küldtek be helyes tippet. Ezek: Fixler Salamon és Katz Sári.

Előbbi öt Tolnai, utóbbi öt Pesti Hírlap-könyvet kap ajándékba. A könyveket a szerencsés nyerők holnap délutántól fogva vehetik át a kiadóhivatalunkban (Hegedüs Hírlapiroda). Heti pályázatunkon van még a múlt heti nyereményeken kívül öt Pesti Hírlap-könyv és két mozijegy.

Kérdéseink a következők: Mi lesz az NSC-Crisana, az Ujpest-Szabária és a Hungária-Nemzeti-meccsek eredményei? A pályázatok beadásának határideje: szombaton este 7 óra.

A BIRAK BIZOTTSÁGÁNAK HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI

Schmidt Kálmánt a bizottság határozata alapján megjelenésig felfüggesztik.

A Crisana-NSC mérkőzését Csillag László vezeti.

Amennyiben az NSC nem jelenik meg, abban az esetben a Crisana a Törekvással revansmérkőzést játszik.

MOZI

APOLLÓ MOZGÓ MŰSORA:

Ma, pénteken utoljára: A Felszabadult erkölcsök.

Szombattól kezdve: A titokzatos szerződés.

Vasárnap d. e. matiné: Sakkjátékos.

HEYMAN-SZINKÖR HETI MŰSORA (Telefon 29.)

Mától kezdődőleg minden nap: SONG KELET LILIOMA Mérsékelt emelt helyárral! Kedvezményes, bérlet- és szabadjegyek nem érvényesek.

Vasárnapi matiné: Férfiak, akiknek multjuk van és az élő Rin-Tin-Tin föllépte.

Uriási választék divatfűlé és barcellekben garantált színtartó minőségűek LEITNER MARTON R.-T.-nél.

FILMPALACE MŰSORA:

Pénteken premier! „Manege” Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor: „Manege”. Nagyon, mint a „Varieté”.

Vasárnap d. e. 11 órakor: „Trója bukása” Monumentális film, két rész együtt! 10 leles helyárral! Tánc- és énekszámokkal fellép: Zilahy Jósák Cica.

Bizományi lerakat!

Kerékpár, varrógép, gramofon, motorke-
rékpár, rádió és ezek
kellékei lerakatát szándékozik
nagyobb ágró cég Oradea
piacán létesíteni.
Garanciaképes energikus urak aján-
latát Lukács & Co. cég színház
háta mögött, továbbítja. 1033

* Die Dame autó-száma meg-
jelent. Ára 65 lei. Kapható a He-
gedüs Hírlapirodában.

Filmpalace

Ma nagy premier!

Manege

Monumentális cirkuszfilm
9 felvonásban.

Kedvezményes jegyek nem
érvényesek!

Nagyobb, mint a Varieté!

Heyman szinkör

Világattrakció!

SONG

ANNA MAY WONG
HEINRICH GEORG.

Mérsékelt emelt helyárral!

Kedvezményes-, bérlet- és
szabadjegyek nem érvényesek!

Apolló mozgósínház

Pénteken utoljára:
Bettauer erotikus regénye

Felszabadult erkölcsök

Főszereplők: Mary Kid,
Beregi Oszkár Vivian Gibson
és Oscar Marion.
Ezt megelőzi egy kacagtató
burleszk

Szünetben Bányász István
humoros előadása életéről,
rajzokban és képekben.

Holnaptól kezdődőleg:

A titokzatos szerződés
Hatalmas büntügyi dráma.

Iorga (Zöldia)-utcai

cipőüzletemet

teljesen
megszüntetem

s az összes raktáron levő

női luxus
cipőket

rendkívül leszállított áron

elárusítom.

Weisz Jenő

Csak rövid ideig!

Idő kell, míg a kábultság eloszlik...

Ha valaki most elébem tenne egy csomó fehér papirost, tintát és tollat, valósággal zavarba hozna, ha a következőket mondaná:

— Kérem szépen, örömmel vettük tudomásul, hogy a sajtó szabad, a cenzura megszűnt. Önök majdnem másfél évtizeden keresztül sopánkodtak amiatt, hogy nem tudják teljesíteni a cenzura miatt. Hangoztatták, hogy elháríthatatlan akadályok gátolják a szabad gondolatok és a szabad gondolatok szabad közlését. Ebből azt következtethetjük, hogy önöknek voltak szabad gondolataik, amelyeket érdemes lett volna a társadalom és a nagyközönség javára szabadon közölni. A nagy idő elkövetkezett, most semmi sem áll útjában annak, hogy megváltó gondolataikat szétszórják. Feszült figyelemmel, kíváncsian várjuk: tessék előjönni azokkal a szabad gondolatokkal!

Mondom, egészen bizonyosan zavarba jönnék erre a felhívásra. Tényleg, egészen mostanáig azt éreztem, hogy a cenzura az oka mindennek. Tollam hegyén táncolnak a nagyszerű ideálok, amelyek megváltanák a mai nemzedéket, szörnyű és sötét helyzetéből. De elzártak attól a lehetőségtől, hogy eszméimet szabadon hirdessem.

Most leülök és egyszerűen papírra vetem világmegváltó gondolataimat. De meddig menjek vissza? A legközönségesebb polgárjogok követeléséig, a személyes szabadság tiszteletbentartásáig, a politikai vélemény nyilvánításáig, a gazdasági felszabadulás ideáljainak hirdetéséig? Nem, mindez nem elég! Egészen őszintén bepillantok lelkem legmélyébe

és megállapítom, hogy ha ezek az elemi jogok tényleg birtokunkban lennének is, még mindig nem éreznénk magunkat boldogoknak és elégedetteknek. Hatoljunk tehát tovább, ássunk mélyebbre a lélek megkövesedett rétegeiben. Kívánjuk-e vissza a régi, békebeli állapotokat! Akkor is voltak vágyakozásaink, kívánságaink, képzeleteink a jobb jövőről, az igazi felszabadulásról. Hová menjünk még mélyebbre? Az utópia tündérbirodalmába vagy pedig az individualizmus feneketlen bányájába?

Nem, nem ez, amit akartam. Más, egészen más ideáljaim voltak, de becsületes őszinteséggel bevallom, hogy a szabadsajtó első ünnepnapján már megfakultak és elhalványodtak. Nem tudom pontosan megmondani, mi a kívánságom.

Gaetan felebbezését január hó 22-én tárgyalja a semmitőszék

A politikai élet legutóbbi izgalmas fordulatai szinte teljesen kitörölték azt az impressziót, amelyet Gheorge Gaetan-nak, az uri seivemiúnak nyolcnapos pöre hagyott a lelkekben. Gaetan az esküdtszék tudvalevőleg nyolcórás fogházra ítélte azért, mert a fiatalember öreg szeretője Leonida asszony ellen pásztoróra közben súlyos testi sértést okozó merényletet követett el és ki is rabolta.

Gaetan, természetesen felebbezett az ítélet ellen és

Minőségben, árban
utólérhetetlen
Hófehérke
harisnyagház
Egyesülési-tér, Sas-palota!

Még akkor sem, ha szabadna, ha nem kötnének még mindig törvényes és erkölcsi korlátok. Elhomályosodott bennem minden képzet egy ideálisabb, jobb társadalommal szemben. Eltompult a fantáziám.

Végeredményben azonban ennek is a cenzura az oka. Leszoktatott nemcsak a szabad gondolkodásról, hanem egyáltalában a gondolkodásról is. Átengedem magam eleinte véres és emberfeletti ellenállással, majd mindig gyöngülő akarattal a hatósági gyámködsnek. Most már nem tudom, mit is akarok. *Idő kell, míg a kábultság eloszlik*, míg az agy megtisztul, amíg ismét visszatérnek a fiatalos, lelkes ideálok, amelyek a sajtó rabságában már elsenyvedtek.

(—drb.)

a felebbezés tegnap este is jutott a legfelső semmitőszék második székfőjéhez,

amelynek elnöke 1922 január 22-re tűzte ki az ügy tárgyalását. Ezt a határidőt Gaetan védőivel való egyetértésben alapította meg a legelső semmitőszék, mivel a védők még mindig keresni akarnak az ügy iránta megfélemlítő semmiségi okokat.

Tótiban betörtek a korcsmába és 9 üveg sört magukkal vittek a legények

A nyári történet, hogy a közeli Tót községben egy forró éjszakai alaposan felmentő a garatra három eválasztatlan jóbarát. Bisi Péter, Pap György és Pálnás Józsa a deli három legény már korábban hozták az ivászatot a falu közepén. Eleinte borozgattak, nagyokat kurjongattak, énekeltek is, minden különösebb incidens nélkül.

sevel. Telt-múlt az idő és gyűlt a sok üres pohár az asztalon. A kocsmárosnak nem lehettek a legjobb impressziói a legényekről, mert egyszer csak erősen fizetésre szólította fel az ifjakat. Mután némi differencia jelentkezett az elfogyasztott italok ára és a legényeknél levő összeg között, a kocsmáros kidobta őket a helyiségből.

A legények éktelenül dühösek lettek és botjaikkal döngögni kezdték a bezárt kocsmajtót, de később jobb belátásra tértek és megindultak hazafelé.

A kocsmáros lefeküdt. Egy óra múlva arra ébred, hogy betörők járnak a kocsmában.

A három legény tért vissza, felfeszítették a kocsmajtót és a sötétben kilenc sörösüveget kiemelték az egyik ládából. És, mint akik dolgukat jól végezték, énekelve vonultak el a falu koravén kokottjához, aki három évig szobalány volt Nagyváradon. Itt megitták a 9 üveg sört. Másnap a kocsmáros feljelentést tett betöréses lopás címen.

A betörés tárgyalására tegnap került sor. Zanifopol törvényszéki bíró tanácsa vonta felelősségre a három megtörtént, busan védekező legényt.

Az ügyész maga sem látta tragikusan elvetemültnek a legények cselekedetét, a bíróság meg éppen nem. Fejenként 1000—1000 lejre ítélték a legényeket, akik természetesen, örömmel nyugodtak meg az ítéletben.

Letartóztattak egy váradit jóst, aki csalt

Néhány héttel ezelőtt egészen egyszerű kis hír jelent meg a váradit lapokban. Demján József 46 éves rokkant ember hívta föl maga iránt az érdeklődést. Demján közölte, hogy valami csodálatos tehetséggel rendelkezik: mindenkinek meg tudja mondani múltját és jövőjét. Másnap már százával tödultak hiszékeny emberek a malom-utcai egyszerű házba, ahol Demján József jövőmondó ült a fő tanyáján. Különösen egyszerű munkáslányok, külvárosi asszonyok voltak látogatói Demjának, aki egész egyéni módon szedte rá az embereket.

Mint a rendőri jelentésből megállapítható, Demján mindenekelőtt egy jóslóképet, fényképet, vagy egy igen kedves emléktárgyat kért el áldozataitól. Ilyesmire — mint mondták — elengedhetetlenül szükség van a jósláshoz:

— Jöjjön el majd holnap.
— mondta aztán parancsoló hangon — mindent meg fog tudni!

Másnap aztán Demján minden esetben azzal fogadta látogatóját, hogy adjon át 99 lejt és visszakapja a fényképet, vagy az emléktárgyat.

Persze, hogy rengetegen bedőltek ennek a trükknek, mert senki sem volt hajlandó megválni legkedvesebb emlékeitől. A jóslásból és jövőmondásból legtöbb esetben nem lett semmi sem, mert Demján, amikor már a 99 lejt átvette, egész egyszerűen egy másik jelentkezőt fogadott.

A különös jóstehetséggel rendelkező Demján ellen csalás címen megindult az eljárás.

Választójogot kap

minden nő és férfi, hogy a legújabb modellek után készült

kalapokból

és cipőkből

hallatlan olcsó árakon vásárolhasson

Klein Simon kalapgyár

városi lerakatában,

Piața Unirii (Szt László)-tér Sas-palota

Legdivatosabb hó- és sárcipőkből nagy választék. 395

Akarácsonyi vásár

Megkezdődött
Barna Jenő
cégnél

Bulv. Reg. Ferdinand 3.

Akarácsonyi vásár

A raktáron lévő áruimat, u. m. selymeket, szöveteket, vásznakat és mindenféle mosóárut karácsony napjáig 25 % árengedménnyel árusítom.

Maradékok félárban!

AZ ESTILAP PANASZKÖNYVE

Gödrök és derékig érő sár lehetlenné teszik a közlekedést Várad egyik legforgalmasabb utcáján

Már nem az első eset, hogy az *Estilap* hasábjain felhívtuk az illetékes körök figyelmét azokra a valóban elszomorító állapotokra, amelyek a Cuza-Voda (v. Szacsavay)-utcán uralkodnak. Egyenesen megdöbbentő, hogy mennyi nem-törődomséggel intézik a torony alatt egyes várad utcák rendbehozását. Ugy gondoljuk, hogy az illetékesek nagy elfoglaltságuk mellett, talán mégis tudnának szakítani annyit időt, hogy egy esős napon kísértálnának arra az utcára. Személyesen kell meggyőződést szerezni arról, hogy Várad egyik legforgalmasabb utcáján (hiszen hetipiacon száz, meg száz szekér itt halad keresztül!)

nyolcvan centiméteres gödrök és derékig érő sár előbb-utóbb lehetlenné teszik a forgalmat!

Különbön autentikus helyről, a várad husiparosoktól hallottuk, hogy már képtelenek a Cuza-Voda (v. Szacsavay)-utcán keresztül megközelíteni a vágóhidat (pedig ez volna a legegyszerűbb út) mert félő, hogy a szekér összetörik vagy elakad.

A város új vezetősége Lazar Auréllal az élén, úgy tudjuk, rövidesen átvesszi az ügyek intézését. Erre az esetre felhívjuk tehát figyelmüket. Sürgős és radikális intézkedésre van szükség!

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Péntek, nov. 23, este negyed 9-kor: Az ördög. A Molnár Ferenc-ciklus harmadik előadása. Új be-tanulással. Parlagi Ilonka fellép-tével. Napibérlet 11. sz. Bj bér-let. Sorozatsz. 70.

Szombat, nov. 24, d. u. fél 4 órakor: Doktor ur. A Molnár Fe-renc-ciklus negyedik előadása. Mérsékelt helyárrakkal. Sorozat-sz. 71.

Szombat, nov. 24, este negyed 9 órakor: Szeretlek. Operette revü-ujdonság. Először. Új kiállításal. Kondor Ibolya, Betegh Bébi, Kun Magda, Solyom Győző, Ihsz Aladár, Tompa Béla, Leőwey Leó fellép-tével. Bérletszűnetben. So-rozatsz. 72.

Szombat, nov. 24, éjjel negyed 12-kor: Osztrigás Mici. Éjjeli elő-adás. Csak felnőtteknek. Sorozat-sz. 73.

Vasárnap, nov. 25, d. u. 3 óra-kor: A betyár kendője. Népszim-mű előadás, olcsó helyárrakkal. Sorozatsz. 74.

Vasárnap, nov. 25, d. fél 6-kor: Gyurkovits fiuk. Operette-ujdon-ság. Rendes helyárrakkal. So-rozatsz. 75.

Vasárnap, nov. 25, este 9 óra-kor: Szeretlek. Operette-revü másodsor. Bérletszűnetben. So-rozatsz. 76.

Hétfő, nov. 26, este negyed 9 órakor: Szeretlek. Harmadszor. Napibérlet 12. sz. A) bérlet. So-rozatsz. 77.

Kedden: Román előadás.

— Szeretlek. Szombaton este kerül színre Váradon Páris és Budapest nagy színházi szenzá-ciója: a „Szeretlek” című új ope-retti-revü. — Ihsz Aladár ötle-tes rendezésében kerül színre, a főszerepekben Kondor Ibolyával, Betegh Bébyvel, Kun Magdával, Köszegi Margittal, H. Körösi Ju-cival, Solyom Győzővel, Tompa Bélával, Ihsz Aladárral, Selme-czi Mihállyal, Leőwey Leóval, Stoll Bélával. Szombaton este és vasárnap este bérletszűnetben adják a „Szeretlek”-et s így az összes páholyok és zsöllyeszek is a nembőlő közönség rendel-kezésére állanak.

Bőr- és kötött keztyűk legolcsóbban Klein Vilmosnál

— A Molnár Ferenc-ciklus utolsó két előadása. A diadamas-sikerű Molnár-ciklus legközelebbi előadása pénteken este lesz, ami-kor a híres „Ördög” kerül színre, a címszerepben Kemény László-val, a többi szerepben pedig Par-lagi Ilonkával (szemtelen Elza), Izsáki Margittal (Solyom Zinka).

Harisnyák, kötött és rövidárak Leitnernél a

Hófehérke-áruházban
legjobb és legolcsóbbak!

Székelyhidi Adriennel (Jolán), Mészáros Bélával (a festő), Mi-hályi Lászlóval (László). A ciklus utolsó előadása szombaton dél-után fél 4 órakor lesz, amikor a legmulatságosabb Molnár vigjáték a „Doktor ur” kerül színre tré-sékelt helyárrakkal.

— Éjjeli előadás: Osztrigás Mici. A legszomorubb embert is fel fogja vidítani szombaton éjjel az „Osztrigás Mici”. A ne-vetés orkánjai fogják a színház falait rázni. Az Osztrigás Mici a teteje a párisi ötletességnek, szellemnek, decens pikantériá-nak. Az előadás szombaton éj-jel fél tizenkét órakor kezdődik. Rendes helyárrak.

— A betyár kendője. Vasár-nap délután 3 órakor a régi jó népszim-mű, a régóta nem adott Betyár kendője kerül színre, mérsékelt helyárrakkal.

A SZERKESZTŐ ÜZENETE

Belényesi. A dekrétumot ter-mészetesen aláírta Grigore Iunian igazságügyi minisz-ter is. Iunian 46 éves. Kötő szónoknak mondják. Az 1927 juniusi Stirbey-kormányban munkaügyi miniszter volt. Ami pedig D. R. Ioanitzescu belügyi államtitkára vonatkozó kérdé-sét illeti, Ioanitzescu 43 éves. Jogot végzett, majd tanár lett a bukaresti kereskedelmi aka-démián. Volt a kamara alelnö-ke és a munkaügyi miniszte-rium vezértitkára. A háboru után Bukarest valamennyi parlamentbe beválasztotta. Szá-mos közgazdasági munkája van. „A szűfjasoron”. 1. Anatole France írta. 2. Céceket nem ajánlunk.

* Megjelent a Die Dame zweites novemberheft, gyönyörű téli divatmodelleket tartal-maz. Kapható a Hegedűs Hir-lapirodában.

Klein Vilmos
harisnyái a legjobbak.
Bul. Regele Ferdinand 3.

Ki a bűnös?

A német birodalmi gyűlés könyvet jelentett meg arról a kérdésről, hogy ki a felelős a világháborúért?

Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés, mint ismeretes, parlamenti bizottságot küldött ki, hogy hiteles állami okiratok alapján kutassa a világháboru okait és tisztázza azt a kérdést: kit illet a háborus vétke-ség vádja. A bizottság a birodalmi külgazdasági minisztérium számára most gyűjtötte össze azt az anyagot, amely a császári birodalom létezésének utolsó 40 napját öleli fel és ez az okiratgyűjtemény most hagyta el a sajtót „A fekete október” címen.

Sok történelmi nevezetességű ok-mány között talán a legnagyobb ér-deklődésre tarthat számot az a táv-irat, amelyet Hindenburg tábornagy intézett Miksa bádeni herceghez, az akkori birodalmi kancellárhoz. Ez a dokumentum végképen megdönti azt a legendát, hogy a birodalmi had-sereget tördelés érte volna hátulról s hogy ez volt az oka az általános összeroppanásnak. A távirat, amely 1918 október 3-án kelt a német főhadiszálláson, a következőképen hangzik:

— A legfőbb hadvezetőség me-gmarad szeptember 29-iki követelése mellett, hogy azonnal békeajánlatot kell tenni, mert a macedóniai front összeomlása következtében megin-gott a nyugati front is, lehetetlenség oda tartalékokat vetni és a támadt részeket, amelyeket az utóbbi napok tulságosan veszteséges csatái okoz-tak, nem lehet többé kitömni. A csapatokban mutatkozó részek ki-gészítésére nincsenek tartalékok és a hadi helyzet napról-napra rosszab-bodik. Ezek az okok késztették a hadvezetőséget elhatározására. Kény-telenek vagyunk abbahagyni a küz-delmet, hogy megkíméljük a német birodalom és a szövetséges népeket a céltalan emberáldozatoktól. Min-den elmulasztott nap hős katonáink életébe kerül. Hindenburg tábor-nagy.

Prima tűzifát

legutányosabban házhoz szállít
Neumann fatereskedő
Aleea Principea Elena (Bunyitai-liget) 2-a
Telefon 499 963 Telefon 499

Hócipógummitalp

gyári lerakat:
CYKLOMERC
Bulv. Reg. Ferdinand 25.

Kötött kabátok és pulove-rek legnagyobb választék-ban

Klein Vilmosnál

KOZMETIKA

Értesitem az igen tisztelt hölgy-közönséget, hogy kozmetikai szalonomat Pölöskei fodrász-üzletéből november hó 17-től str Iosif Vulcan (v. Nagy Sán-dor-utca) 9. szám alá he-lyeztem át.

Kérem a n. é. közönség további szives partfogását.

Tisztelettel BALIKAI KATO
1019 kozmetikus.

kályhával fűt ma már a „Makk-ász” is. Ha jó kályhát akar, szerezze be már is.

10 kg. lával fűt egy 80 m²-es szobát 24 órán át
Leggazdaságosabb, Leghigiénikusabb,
Világszabadalom. Tartóssága örökös! Tíz évi garancia!

ÁRLAPOT KÉSZSÉGGEL KÜLD:

Szöntő Dezső és Fia

Oradea, Str. Mădăci 3. Telefon 4-91.
866 Veresi Oradea: Str. Avram Iancu 6.

Acéllemez-redőnyök, Esslingeni feredőnyök. Vasszerkezetű cikkek.

Naponta friss tengerimoslék kapható a Löblé szeszgyárban

Szabad ég alatt tárgyalják a vérengző szkupstinai képviselő bűnpörét

— Az Estilap eredeti távirata —

Belgrádból jelentik: A vizsgálóbíró befejezte a vizsgálatot Racsics Punisa képviselő ellen.

Mint emlékeztetés, Racsics a nyáron, a szkupstina egyik ülésén

előtt két horvát képviselőt és megsebesítette Radics Istvánt, a horvát parasztszervezet, (aki nemsokára bele is halt a cukorbaja folytán előállt komplikációkba.)

A vizsgálóbíró átküldte az aktákat az ügyészségnek, a mely rövidesen elkészíti a vádiratot. A főtárgyalást

szabad ég alatt

fogják megtartani december tizedikétől fogva, a Bataldzsami (Batal-mecset) mellett, egyéb megfelelő hatalmas terem hiányában. Eredetileg valamelyik színházban akarták a főtárgyalást lebonyolítani, később azonban ezt a megoldást elvetették.

A tárgyalást óriási érdeklődés előzi meg. Eddig

több, mint kétszáz szerb ügyvéd

jelentette be készségét Racsics védelmének elvállalására.

A tegnapi piacon újból emelkedtek az árak

Sürgős rendőri intézkedést várunk

Az Estilap egyik multheti számában foglalkoztunk azokkal a közönséget méltán meglepő állapotokkal, amelyek a váradi piacon újból ielszínre kerültek. Pontos információk alapján, közöltük, hogy az elmúlt héten, különösen az aprójárpiacon, minden indoklás nélkül,

40—50 százalékos áremel-

kedés, illetve árelhajlás következett be.

Másnap aztán megjelent a szerkesztőségünkben két piaci kereskedő, akik többek nevében annak megállapítását kérték, hogy ők nem vesznek részt a tiltott spekulációban. Ezt meg is állapítottuk, számítva arra, hogy a váradi piac újból felveszi normális képét. Az események azonban sajnos, azt igazolják, hogy erélyes, kemény és szigorú rendszabályokra van szükség, mert úgy a termelők, mint egyes viszontelárúsítók a legféltetlenebb üzérkedést folytatják és egyre inkább kihasználják a város közönségét. Tegnap újból az a váratlan meglepetés érte a piacra menő háziasszonyokat, hogy az aprójárpia ára már az eddigi túlmagas nívót is meghaladta.

A viszontelárúsítók a termelőket okolják, a termelők viszont azzal védekeznek, hogy nem ők a hibásak. Végeredményben pedig a közönségnek kell méregdrága árat fizetnie. Megbízható értesülésünk szerint, a helyzet azonban egész világos: néhányan, mint a múltban is, valósággal megrongozzák a faluról beözönlő vidékieket, — összevásárolnak mindent és ezek az elővásárlók irányítják aztán a váradi piac árát.

Azonnali hatósági beavatkozásra van szükség! A rendőrségnek kötelessége megfékezni az üzérkedőket, mert rövidesen az lesz a helyzet, hogy alig néhány kiválságos ember fog tudni egy kis élelmiszerhez hozzájutni. Rea illés d, rendőrprefektus ger kitűnően van informálva a váradi piaci viszonyokról és reméljük, hogy nem fog késlekedni egy pillanatot sem, hanem könyörteletlenül letörli a legujabb váradi piaci uzsorát.

Nagy tűz a Csillagvároson

Tegnap délután az egész Csillagvárost nagy rémületbe ejtette egy hirtelen támadt tűzveszedelem, amely könnyen végzetessé válhatott volna. A Bányasor 23. számú ház mögül, amely Izsák József kereskedő tulajdona, egyszerre hatalmas lángok csaptak fel az égig. Pillanatok alatt nagy csődület támadt a helyszínen.

A tűzoltók rövidesen megérkeztek és megállapították, hogy egy negyvenkét méter hosszú istálló borult lángtengerbe. Annál nagyobb volt az izgalom, mert mindenki tudta, hogy ebben az istállóban rendes körülmények között sok hizómarha van.

Már arra gondoltak, miképen

lehetne a bennszorult állatokat kimenteni, amikor a tulajdonos felvilágosította a tűzoltókat, hogy az istálló szerencsés véletlen folytán

egészen üres.

Röviddel a tűz előtt hajtották ki belőle az állatokat.

A veszedelmes tüzzel a tűzoltók csak másfélórai derekas munka után tudtak megbirkózni. Már besötétedett, amikor a veszedelmet lokalizálták. Az azonnal megindult tűzvizsgálat eddig még nem derítette ki a tűz okát. Annyit azonban már is megállapítottak, hogy a kár meghaladja a százezer lejt. Ez a kár megtérül, mert az épület biztosítva volt.

Négy halott, negyven sebesült egy csehországi vasuti balesetnél

— Az Estilap eredeti távirata —

Nimburgból jelentik: A pályaudvarra befutó prágai gyors tegnap este egy tolató tehervonatra ütközött. A két lokomotív, továbbá a gyorsvonat szolgálati-, csomag- és személykocsijai súlyosan megrongálódtak. Két asszony és egy gyermek meghalt, harminc könnyebb, nyolc súlyosabb sebesült van. Az egyik vasutas még mindig a romok között van, lehetetlen kimenteni. Valószínűleg már meg is halt.

A katasztrófáról érkező hírek szerint, a tehervonat tolatás közben tulment a tolatási határon és ezért történt az összeütközés. A forgalmat egyelőre átszállással bonyolítják le.

Lapzártakor jelentik Prágából: A romok közé szorult vasutas az éjszaka folyamán tényleg meghalt. Ezzel a halottak száma négyre, a súlyosan sebesültek száma tizenkettőre emelkedett. A sebesültek (akiknek összes száma negyven) valamennyien a nimburgi kórházban fekszenek.

Beszámoló a párisi Salon d'Automne idei tárlatáról

November 9-én nyílt meg a Salon d'Automne ezidei jubiláris kiállítása a Grand Palais hatalmas termeiben. A Salon d'Automne, amely talán fiatalabb ma, mint bármikor volt, ebben az évben ünnepli 25 éves fennállását.

A fiatal, különböző utakon és irányban megnyilvánulni akaró, korlátokat nem tűrő művészetnek szigorú, de elfogulatlan támogatója a Salon d'Automne. Tisztelője a Tegnap művészetének, de elveti a beiskatulyázó, szűkkörben mozgó

doktrinákat, az akadémikus, maradi, régi szabályokat és igyekszik minden kiállítása alkalmával hű kifejezője, tükröke lenni kora művészi állapontjának és felfogásának.

A művészet szellemét — mint minden jelenlegi céltkereső törekvésünket — ma a gyorsaság irányítja. Magával ragad, behatol a vérünkbe, agyunkba, látó, halló és érző idegeinkbe, sietünk előre — és nincs megállás.

A Salon mai megnyitására is végig vonul ez a művészeti tendencia. Az autóm, repülőgépen és rádió közlekedő ember ma már a művészettől is mást akar. Mit? Ujat. Valamit, ami felett gyorslétu szemem nem síklék el, unalommal, mint ezerszer láttam, agyonismert dolog felett. Mit? A Salon megadta rá a feleletet.

Konzervatív francia kritikusok támadják az új művészet bátor harcosait. Alljon itt néhány név, minden kommentár nélkül, a modern francia művé-

SONG

Hócipő, sárcipő

gyári árban vásárolható

Haas Cipőt

Linoleum és Gummiárubázában Oradea, Reg. Ferdinand 5 sz.

Wimpassing

Női hócipő Lei 360.—
Férfi hócipő » 500.—
Női sárcipő » 235.—
Férfi sárcipő » 280.—

Hócipőt legjobban javít

Kalenda

Piața Unirii (Szt László-tér) 10.

Ridikulók, aktatáskák, kalapdobozok nagy választékban kaphatók a

Nagyvárad 1000-2

Bőröndgyár

Városi Lerakatában

Bul. Regele Ferdinand 1.

Ne fázzon

és ne aggassza, ha nincs pénz, hanem siessen részlelfizetésre vásárolni a

Rollenberg Márton cég

confection- és Textilárubázában. Str. Nic. Jorga (Zöldfa-utca) 15.

szek tekintélyes névsorából, élő bizonyítéknak; a szobrászok: Bourdelle, Despian, Pompon, Joseph Bernard; a festők: Laprade, Maurice Denis, Desvallières, Bommard, Albert Marquet, Vuillard, Roussel, Luc-Albert Moreau, Dunoyer de Ségonzac; keramikusok: Metthey és Lenoble, décorateurok: Legrain, Lalique, Ruhlmann, a nagy ötvösművész, Brandt, a kiváló muzsikusk: Vincent d'Indy, Ravel, Honneger...

A Salon d'Automne, mint a ma művészeti reprezentánsa — győzött.

A 25 éves jubiláris kiállítás anyaga elsőrangú. Tiszteletből, de értékének legnagyobb volta miatt is először a jubileumi részből számolunk be, amely az 1903-tól a társaság tagjai sorába tartozó művészek egy-egy munkáját foglalja magába.

Itt vannak a már nem élő modernnek, Cézanne piros-almás csendélete, Auguste Renoir tökéletes aktjai, Eugène Carrière csodálatosan mélyről jövő képei, a rajzolóknak közül Steinleu és Chéret és a halhatatlan, leggeniálisabb modern szobrász Auguste Rodin fenségesen monumentális Balzac szobra.

És a többiek: Albert Besnard Carrière stílusában festett „Frantz Jourdain”, a Salon jelenlegi elnökének életnagyságú képe, Csangiu primitív stílusú „Szemérem ébredése”, Van Dougen: Irgalom, Sureda: Zsidónők a sírnál, René Piot freskója: A tamburások, Jaqueline

A legképrázatosabb párisi revü:

Szerettek

Marval 1903-ban is kiállított képe: A kokettek, Charles Guérin gyönyörű pasztelle: Nők a kertben, Pierre Girieux erős, hatásos képe: A meztelen szépség himnusza, Othou Fritz: Anyám arcképe, Guy Fauconnet női aktja, Robert Bonfils őszinte meglátású önportraitja, Jean Puy, Laprade, Vuillard, Le Franconnier, Albert André, Ughrain, Henri Hartin stb. biztosítják a jubileumi rész abszolút művészi minőségét.

A kiállítás, több mint 2000 képe természetesen egész Európa, sőt a másik négy világrész fiatal művészeit is képviseli.

A legkülönbözőbb nemzetiségek találkoznak itt, a művészet égése alatt. Egy néhány nevet ragadunk csak ki az óriási anyagból, melynek felületes áttanulmányozása is heteket igényel.

Nagy számban és érdekes művekkel szerepelnek a japánok: Oka Shikanosuki: Hó alatt című fehér-barna színkeverésű képe, Tanaka Lasushi: Pihe-nés, Antibek fokán című festményei méltó reprezentánsai a tőlünk kissé idegen, nagyon finom színhatású témáiban is nagyvonalú japán művészetnek.

Román művészek közül legnagyobb sikere Constantin Barasckinak van: A fájdalom an-

gyala című remek bronzszobrával. Szép munkák: Ioana Basarad bronzfeje, Iréne Codreanu fehér márvány portaitja, Luzanowsky-Marinesco Lidia szobrai, Emile Nicolesu Kék ing című friss, karakteres képe, Paul Scortescu Velencei rész-e.

Sokan állították ki a magyar művészek közül. Először a ma már európai nevű Vértess Marcellt említem, akinek szellemes könyvillusztrációi általános sikert arattak.

A másik nagy magyar siker: Timár Imre, a Párisban élő, nagyon tehetséges, fiatal festőnek végleges beérkezése. Két festményt és két rézkarcot állít ki Timár az idei Salonon, mind a négy darabja elsőrangú munka, egy önmagát megtalált östehetség erőteljes, magatartó megnyilvánulása. Szemafor című sötét tónusú képe mindenkit megállít — nem lehet e mellett a kép mellett szó nélkül elhaladni.

Medgyes László falusi genreképei, Blattner Géza: Ancey című aquarellje, a nagyvárad szarmazású Nemes József Egy kapu című képe, Prohászka József, Basch Endre és Edith, Strém József, Szolnoki Czinóber Miklós és Köröndi Endre festményei lépvekelik a modern magyar festészetet.

A szobrászatot Vörös Géza két szobrával, Beöthy István, az új utakat és kifejezésmodokat kereső fiatal szobrász két kis elmosódó vonalvezetésű agyagszobrával: A fiatal lány és a Vágy-nyal, Fodor Magda festett agyagszobrokkal és Karikás Ilona képviselik.

A Grand Palais előtt nagy tábla hirdeti őt — a jury által elutasított — művész kiállítását egy közeli kiállítási teremben. A „kirekesztettek” nem

A „Mers-e Máry” diadalmas vetélytársa:

Szerettek

szégyenlik, hogy nem jutottak be az idei tárlatra, kiállítják máshol visszautasított műveiket és biztos vagyok benne, hogy jövőre ismét fognak próbálkozni.

A vernissage közönsége Páris legkülönbözőbb és legerdekebb társadalmi rétegeiből tevődött össze. A művészek, hozzátartozóikon, kritikusokon és újságírókon kívül, Páris előkelőségei, a pénz és születés arisztokratái, francia és külföldi nagyságok is megjelentek.

Délután 3 órakor nyitották meg a Grand Palais hatalmas termeit és este fél 8 órakor csak nagynehezen tudták eltávolítani a távozni nem akaró hatalmas tömeget.

Páris, november hó.

Görög Erzsé.

~~~~~

SONG

Heyman-szinkörben

Gázolt az autó Élesd piacán

Tegnap délután Élesden súlyos autószerencsétlenség történt. Kufár Sándor földmivest, amint áthaladt Élesd piacán, a gyógyszerész házának kapujából kiforduló autó elütötte. A parasztember az autó kerekei alá került.

Súlyos sérüléseket szenvedett.

Az első segítség után beszállították a biharmegyei közúti házba, ahol állapotát

aggasztónak

mondják az orvosok.

HIREK

• **Arlejtés nyomtatványszállításra.** A nagyvárad rendőrprefektura árlejtést hirdet nyomtatványok, hivatali könyvek és irodai papír szállítására. Zárt ajánlatokat december hó 15-ig kell beadni a rendőrprefektura I. emeleti 16. számú szobájába. Információk ugyanott szerezhetők.

SONG

Ma utoljára:

Felszabadult erkölcsök

• **Halálózás.** Részvétellel értesülünk, hogy Müller Salamon — aki felesége révén régi nagyvárad családdal állt közeli rokonságban — harminc éves korában, boldog házasságának negyedik évében, Budapesten a Városmajor-színházban rövid szenvedés után elhunyt.

Song Song Song Song

A titokzatos szerződés

Hatalmas bűnügyi dráma.

• **Az asztalos iparosok** f. hó 25-én, vasárnap d. e. fél 10 órakor az Iparoskörben közgyűlést tartanak.

SONG

Heyman-szinkörben

A titokzatos szerződés

Hatalmas bűnügyi dráma.

Szerettek

premierje Nagyváradon: holnap este.

A mozaikos szerződés

Hatalmas bűnügyi dráma.

• **A kovács, kerékgyártó, szatler és kocsiíjnyező iparosok** vasárnap délelőtt 9 órakor fontos közgyűlést tartanak az Iparoskörben.

Ma utoljára:

Felszabadult erkölcsök

Petrovici cukorkagvár

Str. Alexandri 28. szám alatt detail eladásra is berendezkedett, hol kizárólag friss csokoládék és bonbonok lesznek forgalomba hozva. 1034

**KIEGÉSZITIK VÁRADON
A VÁLASZTÓI NÉVJEGYZÉKEKET**

A polgármesteri hivatal tegnap felhívást tett közé a képviselő- és szenátorválasztó polgárok névjegyzékének kiigazítására vonatkozólag. Ez a kiigazítás december 1-től 31-ig, minden hétköznapon délelőtt 8—1-ig lesz. Azok a polgárok, akik időközben választói jogosultságot nyertek, vagy, akiket tévedésből eddig még nem írtak be, jelentkezzenek, hogy őket a névjegyzékbe felvegyék, a városháza I. emelet 33. számú szobájában.

Egy másik felhívásában a polgármesteri hivatal a községi választói névjegyzékből kimaradtakat, vagy még eddig fel nem vettek hívja fel a jelentkezésre, (idő és hely ugyanaz, ami a fentebbieknél.)

• **Adakozás.** Az orth. izr. Arvaház és az E. Zs. Árvagondozó Tanoncotthona részére adakoztak N. N. Kirsch H. utján, Rosenfeld Izidor fia házassága alkalmából, Farkas Jakab, Baek Bernátné, N. N. dr. Markovits Ignác utján, Komlós N. Bécs, Rothbart Edéné, Guttmann Samuel, Benedek Miksáné, Weimann Jenőné, Steiner Benjáminné, özv. Weisz Mórné és Wiener Jenőné.

• **Az első, egyetlen és a legjobb rádió-tudósító Romániában „Radio”.** Közli egy héttel előbb részletesen és pontosan a következő heti programot minden európai állomásról, mindenki által könnyen megérthető technikai cikkeket, tudósításokat, stb. Olvasóknak rendelkezésére áll, éppugy válasszol, mintahogy közbenjár, a rádióengedély megszerzésében. Minden szombaton reggel tízenhat oldalon jelenik meg és csak 6 lej példányonként. A „Radio” kiadói hivatala: Bukarest, I. str. Sarindar, 7-9-11. Telefon: 7-69 és 6-67.

Szerettek

főszereplői: Kondor Ibolya, Be-tegh Bébi, Kun Magda, Kőszegi Margit, H. Körösv Juci, Solyom Győző, Tompa, Ihsz, Leóvey S. Imecz.

• **A Tündérújjak novemberi számának tartalma:** Villanylámpa-ernyők, Ajtófüggöny, Diszpárnák, Csipketerítők, horgolásra, récezésre, Diszterítő motívummal, összeállításokkal. — éhértérítő: Vállkendő, Horgolt mellény, Mikulás-ajándékok, Gyöngy-vállpántok, Nagy kelim 'erítő, Fillet-vitrázok mintái. Ara 45 lej a Hegedüs hírlapirodában.

Maiorescu prefektus felháborodva értesül arról, hogy megakadályozták a Magyar Párt interurban beszélgetését

„Nem azért voltunk tíz évig ellenzéken, hogy most élő cáfolata legyünk önmagunknak!”

A Nagyváradi Estilap munkatársa ma reggel felkoreste Maiorescu prefektust hivatalában. A prefektus előszobája zsúfolva volt várakozókkal. A belső ajtók mögött is tárgyaló felek: a magasabb hivatalnoki kar egy-egy ismertebb feje bukkan elő mindenünnen. A prefektusnak azonban így is akad ráérő ideje, hogy a várakozók közül kikeresse első sorban a sajtót. Minden bevezetés nélkül rátérünk a tárgyra:

— Tud-e prefektus ur arról, hogy a Magyar Párt tegnapelőtt délután beszélgetni akart kolozsvári központjával. A beszélgetést nem kapcsolták és a Magyar Párt olyan felvilágosítást kapott a postától, hogy felsőbb intézkedésre nem elegendő.

délezték az interurban-kapcsolást?

Maiorescu József prefektust, mint aki tisztában van a maga igazával, erős indulat fogja el:

— Ez a dolog nem lehet igaz. Mi senkinek semmiféle rendeletet nem adtunk ki. Az a tisztviselő, aki a maga felelősségére ezt meg merete volna kockáztatni, repülni fog!

Nem azért voltunk tíz évig ellenzéken, hogy élő cáfolata legyünk önmagunknak, amikor végre kormányra jutottunk!

— A kormány intenciója az, hogy teljes szabadság uralkodjék ebben az országban. Ezt az intenciót mindnyájan kötelességszerűen tiszteletben tartjuk és cselekedeteinket csak ez vezeti.

zeti. A választások propagandája teljesen szabad, senkit abban nem korlátozunk. Abban is sok tévedés van, hogy a dolgozók blokkját meggátolnánk működése kereteiben. Amikor még nem voltam Nagyváradon és hivatalomat sem foglaltam volt el, nem intézkedhettem.

Az indulatos és az erőteljes szavakra, amelyek alatt Maiorescu prefektus arcát az igazság és a meggyőződés istic pirosla, összenéznek az előszobában álldogáló urak. Így is lehet, tehát ez már egész más világ...

A prefektus telefonhoz megy, föl hívja az interurbánt, kéri a postaigazgatót és megindul a vizsgálat: hogy ki a bűnös és ha van, az vegye el büntetését!

Szentes személyváltások és tömeges elbocsájtások a váradi államrendőrségen

Ma reggel jelent meg Reu Illés dr rendőrprefektus napiparancsa, amely a rendőrség tisztviselőit újra beosztja és a főlegessé vált detektiv-személyzetet elbocsátja. A rendőrprefektus rendelete értelmében a mai naptól kezdve az egyes rendőrtisztviselők a következő beosztásokat kapták:

Rendőrigazgatóság: Debau I. rendőrprefekturái igazgató. -- Büntügyi osztály: Horváth József rendőrinспекtor.

A büntügyi osztályhoz beosztott referensek: Cherebetiu, Borodi György, Jonutiu és Osorheiu komiszárok.

A közigazgatási ügyosztály főnöke ideiglenesen: Debau József rendőrigazgató. Helyettese: Starac Alfréd. Beosztott referensek: Nemes Antal és Cerbu János.

Az egészségügyi, erkölcsrendészeti és piaci rendőrség főnöke: Fodor Béla. A rendőrprefektusi titkár és az utlevélosztály főnöke Chidiosan György komiszár. Beosztott tisztviselő: Fodor Béláné.

Katonai ügyosztály főnöke: Hrior rendőrigazgató. Referens Pop Josif II. komiszár.

Az I. kerületi kapitányság vezetője Anca komiszár. Referens Pop Josif I. komiszár.

A II. kerületi kapitányság vezetője: Tzinea komiszár. Referensek: Bence és Jonescu komiszár.

A III. kerületi kapitányság vezetője: Barbat Bazil komiszár. Referens Nicurautiu subkomiszár.

Az állomási rendőrség főnöke: Cosma komiszár.

A kihágási ügyosztályhoz Wolf és Danou komiszárokat osztották be.

A rendőrlégénység parancs-

nokát, Todorescu inspektort huzamosabb időre szabadságot és helyét Posar inspektor foglalta el, aki egyben az összes kerületek felügyeletét is átvette.

A rendőrprefektus napiparancsa értelmében azonnali hatállyal elbocsátották a rendőrség kötelékéből a következő detektiveket és díjnokokat:

Lakos György II., Apatan

POKOLGÉPES MERÉNYLET EGY OLASZ TABORNOK ELLEN

Lapzárta után jelentik Rómából: Bertola turini tábornok tegnap postacsomagot kapott „szappan” jelzéssel. A tábornok távollétében felesége bontotta fel a csomagot. A pokolgép felrobbant és az asszonyt, valamint éppen akkor belépő férjét súlyosan megsebesítette.

A Szigetvári társaság

november 25-én, vasárnap délután 11 órakor a Kath. Kör helyiségében Reviczky Gyula-matiné rendez a következő műsorral:

1. Liszt-rapszódia: Zongorán játsza Guttman Miklós zongoraművész.

2. Reviczky Gyula élete és költészete. Irta és felolvassa: Kocsán János, a Társaság társelnöke.

3. Reviczky Gyula: Emma dalok. Szavalja: Székelyhidi Adrien, a színház drámai művésznője.

4. Ezüst szálak. Novella. Irta és felolvassa: Székely Gyula r. tag.

5. Huzella Ödön r. tag költeményeiből előad: Kemény László, a színház művésze.

Gyula, Kertész Jenő, Kepes István, Nagy Lajos, Pop Jonel, Várkonyi Sándor, Hulubina György, Erdélyi Károly, Ráthonyi Jenő, Chisvasi Joan, Olteanu József. Ezenkívül több gépirónő és női napidíjas.

Ezeknek az elbocsátott embereknek helyére rendőroket vesznek föl. A rendőrlétszám szaporításával a közbiztonsági állapotokat akarja megerősíteni a rendőrprefektus.

6. Dr Tabéry Géza regényrészlet olvas fel most készülő erdélyi tárgyú történeti regényéből.

7. Reviczky: Pán halála. Szavalja: Kemény László színművész.

8. Magyar dalvariációk. Előadja: Dr Szabó Sándor (hegedűn), zongorán kíséri Guttman Miklós.

Belépti díj nincs. Adományokat elfogad a Társaság pénztárosa.

Fest	Tisztit
2 nap alatt	
Kalinovcsán	
a Sas alatt	
Mos	Vasal

* Iparos tanoncok iskolai mulasztásának büntetése. A tanonciskolai mulasztások mind sürűbb és nagyobb mértékben kapnak lábra. A közoktatási törvény ezért minden esetben a tanonctartó iparosokat teszi felelőssé. Tekintettel a büntető eljárás szigorúságára, az Ipartestület elnöksége felkéri az összes tanonctartó mestereket, hogy tanoncaikat mindenkor a legpontosabban járassák a tanonciskolába.

FILMPALACE premier: MANEGE

Vasárnap
d. c. 11 órakor
10 teljes helyszínnel
mint a FILMPALACE-ban
TUDJA BUKÁSA
Két rész együttl.
Készült 1928-ban
Jocsek cíce

BÓLYAI JÁNOSRÓL IR EGY SZERB HIVATALOS LAP

— Az Estilap eredeti távirata —

Belgrádból jelentik: A jugoszláv közoktatásiügyi minisztérium hivatalos közlönye legutóbbi számában dr Petronijevics Braniszláv egyetemi tanár egész terjedelmében ismerteti Bolyai Jánosnak, a világhírű magyar tudós „Appendix” című matematikai tanulmányát. Az Appendixet dr Petronijevics korszakalkotó munkának nevezi és ezért fordította le szerb nyelvre és jelentette meg a közoktatásiügyi minisztérium hivatalos közlönyében. Dr Peronijevics részletesen ismerteti a Bolyaiak életét és működését. Petronijevics Braniszláv Bolyai János tudományának lelkes hirdetője. „Bolyai Jánosnak” címmel verset is írt, amelyben hódolattal adózik a nagy tudós emlékének. Lángésznek nevezi Bolyait, akit nagyobbra tart Gaussnál, aki maga is megcsodálta Bolyai János nagy tudását. A magyar nemzet nagy fiának nevezi Bolyai Jánost, a kinek Appedix című munkájáról most első ízben emlékezett meg a szerb tudományos irodalom.

* Kecskeméti Lipót dr főrabbi értesíti hitközsége tagjait, hogy a Kiszlév tizenharmadiki böjtnap hétfőn, november hatsonhatodikán lesz.

FILMPALACE premier: MANEGE

* A Kath. Kör kulturdélutánja. A legaktuálisabb és legmodernebb kérdésekről tartanak előadásokat ez év folyamán is a kath. társadalomnak kiváló egyéniségei s az előadásokat művészi keretbe foglalják hivatásos és műkedvelő zene, ének- és szavaló-művészek, valamint a nagyváradi zeneiskolák kiválóbb tehetséggű növendékei. Az első kulturdélután ma, nov. 23-án, pénteken este fél 7 órakor lesz a Kath. Kör Szent László-termében előkelő műsorral. Így Karácsonyi János, az európai hírű tudós püspök érdekes és tanulságos képet fog rajzolni a magyar nyelv helyéről a nagy nyelvcsaládok között, valamint a nyelv életéről és változásairól az évszázadok folyamán s ezt a legrégibb nyelvemlékeinek alapján fogja érdekes példákkal megvilágítani. A tudományos szempontból is értékes előadást méltó keretbe fogják foglalni a kitűnő Fischer-zeneiskolának jeles növendékei. Az előadáson valláskülönbőség nélkül mindenki megjelenhet. Belépődíj nincsen.

Üzlet felosztás!

Cosbuc (Szalárdi)-u. 9 alatti
füzőüzletemet
felosztatom

és raktáramat haszfűzőket,
gummifűzőket, melltartókat
és harisnyatartókat minden
elfogadható áron árusítom.

Helyiség január 1-re kiadó.

Berendezés eladó.

Rosenzweig Róza

1023

Butorok

egész linom minőségben, hálók,
ebédliők halatlan olcsón. Kül-
földi áru megérkezett. Ne mu-
lassza el senki az alkalmát!

STEINER butorraktár

Avram I. (Kossuth-u.) 1. suterin

**Csokoládé
bonbon
szakértőkhöz**

Sok évi tapasztalat folytán —
saját cégem alatt — egy szín-
házi külföldi mintájú csoko-
ládé-bonbont hoztam forga-
lomba a legfrissebb minőség-
ben (à la Gerbaud).

Kérem róla meggyőződni.

Kilója ezen különleges vegyítéknek
Lei 240.—, 10 deka Lei 24—
Ennél jobbat soha nem evett.
Kizárólagos egyedárúsítás

Aszódinál

Sas-palota

467

Gazdaságos fűtőszén!

A Nagyvárad Szénbánya és
Iparvállalat r. t. „MENYHÉRT”
bányájából

**pormentes diószén
30kg-os zsákokban**

házhöz szállítva megrendelhető
a központi irodában: Strada
Teatrului 4. Telefonszám: 4 31
Raktár: Poetul Goga (Baross)-
utca 13 szám.

**Viszontelárusítóknak
kedvezmény**

986

szabadalmazott!

50%
HÖMEGTÁ-
KARITÁS!

RADIATOR
GYÁRTJA
REICH LÁSZLÓ
STR. GENERAL HOLBÁN (SZÉLES U.) 39
TELEFON 8-47

Cseh szenátor magyarellenés kirohanása

**Benes bizik a leszerelés gondolatának győzel-
mében**

Prágából jelentik: Benes dr.
cseh külügyminiszter a prágai
városházán nagy beszédet tar-
tott, amelynek alapmotívuma a
leszerelés problémája volt. Ki-
jelentette Benes, hogy ő nem
pesszimista, mert a leszerelés
gondolata

*bár lassan, de mégis elő-
rehalad.*

A prágai szenátusban a költ-
ségvetés főelőadója expozíci-
ban hevesen támadta a ma-
gyar kisebbségi képviselőket,
akik főképpen a hadügyi tárca
költségvetését kifogásolják.
Azt állította, hogy a magyar-
ságot Csehszlovákiában arra a
nívóra kellene hozni, mint ami-
lyen a többség volt a magyar
uralom alatt. Be kellene szűn-
tetni az összes magyarnyelvű
iskolákat — mondotta az elva-

kult sovén cseh szenátor —
meg kell tiltania a hivatalok-
ban a kisebbségi nyelvek hasz-
nátát és végül a törvényhozó
testületekben megtiltani, hogy
idegen (?) nyelven beszélje-
nek.

E kijelentések természetesen,
élénk visszatetszést keltet-
tek a kisebbségi képviselők
között. Közismert tény ugyan-
is, hogy a *békebeli magyar
parlamentben a horvátok nyug-
odtan és jogosan szólalhattak
fel horvát nyelven.* Csehszlo-
vákia kisebbségi lapjai párhu-
zamat vonnak Horvátország
rég és mai helyzete között, a
mikor a horvát nép vezéreit a
szkupstinában lelővik.

**FILMPALACE premier:
MANEGE**

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

MARIA gondolatolvasónő
körutjáról hazajött. Ismét
fogad D. Cantemir (Beőthy
Ödön) utca 21. sz. alatt.
A multba visszanez, a jó-
vőbe lát. Mnemotechnikai
metódus szerint. Fogad
egész nap. Nem tévesz-
tendő össze tenyérjósokkal.
432

*****

Lakás

KERESEK 2—3—4 szobás
lakásokat jól fizető feleim-
nek. Balázs Gyuláné utóda
Nlc. Iorga (Zöldfa) utca 21,
fél 10-től fél 1-ig. 635

KIADÓ 2 szobás, konyhás
lakás, ugyanott berende-
zési tárgyak eladók. Ro-
siorilor (Huszár) utca 12.
423

FIATALEMBER keres köz-
pontban üres szobát la-
kásnak. Cimet Hegedűs
Hirlapirodába kér. 423

KIADÓ 3 szobás utcai la-
kás, fürdőszobás. Megte-
kinthető 11 1-ig. Gergely
Alexandrii (Teleki) utca
48. sz. 434

*****

Alkalmazás

INTELLIGENS fiatalember,
perfekt magyar-német, dél-
utáni melléktöglalkozást ke-
res. Cimet a Hegedűs Hir-
lapirodába kér. 989

ELSŐRENDÜ ügyes szo-
balány jó fizetéssel felvé-
tetik Politzernél, Metropo-
szálloda. 430

ÓVADÉKOS inkasszás ma-
gas fizetéssel felvétetik.
Braun Alexandrii (Teleki-
utca, 33. 428

INTELLIGENS hávezetető
állást keres, lehetőleg ma-
gános urhoz. Cím a kiadó-
ban. 429

FIATAL leány egy gyer-
mek mellé ajánlkozik Ol-
tenia (Csengery) utca 20,
Lovas. 431

FIATAL főzőnő Szalontára
kerestetik. Cím a kiadóba.

MUNKÁSLEANYOKAT —
lehetőleg a szakmából —
azonnal felvesz Parfume-
ria Engros Gloria, Str. Ni-
colea Iorga 23.

SZAKÁCSNÖT, jól főzőt,
megbízható 1-re keresek.
Imanóczy-utca 12., l. em.
4. ajtó. 421

ASZTALOSTANULÓ: fű-
magas fizetéssel felvétetik
Ion Ghica (Páris) utca 2.
Száz asztalos. 420

BOR-SZAKMÁBAN jól be-
vezetett helyi képviselőt
fix- és jutalékfizetéssel ke-
res Mittelman Jakab. 426

*****

Adás-vevés

MEGVETELRE keresem
Bain „Hajnal-leánya” című
könyvet. Cím a Hegedűs
Hirlapirodában. 369

ELADÓ házak központ-
ban. 3 millió és 2,800 000,
1,500 000, nagy jövedelem-
mel, kissebb ház 72 000
leit jövedelmez 80 000 vá-
rosba. Több 3 és 2 szo-
bás házak 80 000 leitől
feljebb. Földbirtok 31, 24
35 holdas, szőlők 1 hold-
tól 25-ig. Egy ház sürgő-
sen 3 lakásos nagy kert
város legszébb utcáján
460 000, 3 nap alatt átadó
Kétszoba előszobás ház
150 000 lei. Hírekeznél To-
mánénál, Take Ionescu
Körös-u. 21. 388

GARDEROB szekrényt
vennék teljesen jókarban
levőt, csak sötét barnát.
Cím ár megjelöléssel a
Hegedűs Hirlapirodába ké-
rek. 399

METEOR-kályha olcsón el-
adó. Str. Millerand (Arany
János utca 10. 433

ALIG használt acélszürke
zsakot öltöny olcsón el-
adó. Cím Hegedűs Hirlap-
irodában. 418

BÁRANYBŐRBÉLÉS rő-
vid nőikabáthoz eladó.
Balázs, Episc. Pável-utca
7. sz. 424

*****

Különfélék

AZ ITALMÉRŐK szindi-
kátusa a Kereskedelmi
Csarnokban folyó hó 22-ig
működött a munkásügyi
inspektor felhívása alapján.
Felhívtnak az elmaradt
jelentkezők, hogy Ale-
xandrii Teleky) utca 27.
szám alatt Kemény titká-
runkhoz forduljanak folyó
hó 27-ig, csakis délután
veszi fel a bejelentéseket.

BOBI névre hallgató far-
kas kutyakölyök eltűnt.
Beccsületes megtalálójára ma-
gas jutalomban részesül.
Str. Densuşianu 10. 425

RIDIKÜLÖK, aktatáskák,
pénztárcák készítését jutá-
nyosan elvállalom. Ká-
rándy, Minelot (Bányasor
3 sz. 419

BETÁRSULNÉK 120—
150 000 lei tökével meg-
felelő vállalkozáshoz, hol
aktív működnek. Részletes
ajánlatokat „Egyszintencia”
jellegre Hegedűs Hirlap-
irodába. 435

SZOMBAT este 6—8-ig
nyitva a Maradék Áruház
Rimanóczy-utca 1., Royal-
mellett Női- és férfi-textil-
árak legolcsóbb beszerzési
forrása. 436

Ocska,
használt,
színehagyott
BŐRKABÁT
íesését vállalom
GÉP-PERMETEZŐ
eljárással. Bőrruházemeknek
áradvezmény.
STERN MIKLOS
Petru Rores (Péter) utca 1/a.
ORADEA

1026

Ma utoljára:
Felszabadult erkölcsök
*****
**Ingyen apróhirdetés
az Estilapban**

A Nagyvárad Estilap meg akar-
ja hálálni olvasóinak azt a szere-
tetet, amit a lap iránt tanúsítanak.
Mindenki, aki a lapot állandóan
olvassa, ingyen veheti igénybe a
lap apróhirdetési rovatát.

Aki az Estilap tizenöt legutóbbi
a ptejét behozza a kiadóhiva-
talba (Hegedűs Hirlapiroda), an-
nak ingyen közlünk egy tiszta
apróhirdetést.

Vegye meg, tegye el a Nagyvá-
radi Estilapot és hirdetés formájá-
ban visszakapja azt az összeget,
amit a lapért fizetett.

Komol

**A világ legújabb haj-
festő szere.**

Minden színárnyalatban. 10 perc
alatt kész, nem ártalmas. Nem
fogja a bőrt. Nem kopik le. Min-
den szín 100 százalékgig biztos.
Felismerhetetlen natur színek.
Mindenki meggyőződhet decem-
ber 1-ig. Egy hajfestés 200 lei

Pölöskei

hölgyfodrásznál

Komol képviselet. Orsolya-zárda.
Fodrászoknak díjtalan bemutatás
edész nap. 965

Olcsón, szépen, gyorsan
fest, tisztít, mos, vasal

Szabó László
helmetestő

Take Ionescu (Körös-utca 1.
Bazárépület Bul. Reg. Ferdinand 2.

Használjon kizárólag
csak

SPHINX

**legfinomabb
táblaolajat**

Kapható 1—5 és 10 kg-os
boboizokban minden fűszer,
csemégetizletben és bode-
gában

Fischer Emil

ORADEA

Parcul Stefan Cel Mare 11.
(volt Tisza Kálmán)-tér
Telefon: 962

Szőrmeárak

nagy választékban, leg-
jutányosabban kapható

Leichner szücs

Strada Ep. Ciorogariu 4.

906

Sonnenfeld Adolf-nyodma r. l.